OZGURKONAKCİ.COM · LOJİSTİK REHBERİ · 09

Orijinal konşimento olmadan teslim: LOI ve banka teminatı

Yük vardı, orijinal konşimento yolda. Taşıyıcı ne ister, alıcı neyi imzalar, risk kimde kalır?

Hazırlayan: Özgür Konakcı · Seviye: Orta · Sürüm: 8 Kasım 2026

Çevrimiçi ve interaktif sürüm: **https://ozgurkonakci.com/rehber/konsimentosuz-teslim-loi/**

KISA CEVAP

Taşıyıcı yükü normalde yalnızca orijinal konşimentoyu sunan kişiye teslim eder. Orijinal gelmeden teslim istenirse taşıyıcı genellikle alıcıdan tazmin taahhütnamesi (LOI) ister; LOI, yanlış teslim hâlinde taşıyıcının tüm zararını karşılama taahhüdüdür ve çoğu zaman birinci sınıf bir bankanın ortak imzasıyla verilir. Yanlış teslimden doğan sorumluluk P&I sigortası kapsamında olmadığı için taşıyıcılar bu talebe temkinli yaklaşır.

Sorun: yük vardı, belge gelmedi

Konşimento üç işlev görür: yükün teslim alındığını gösteren **makbuz**, taşıma sözleşmesinin **kanıtı** ve yükün kime teslim edileceğini belirleyen **mülkiyet temsil belgesi**. Üçüncü işlev yüzünden taşıyıcı yükü yalnızca **orijinal konşimentoyu sunan** kişiye teslim eder.

Kısa transit sürelerinde veya belgeler bankalar arasında dolaşırken yük, orijinal konşimentodan önce varabilir. Alıcı yükünü almak ister; taşıyıcı ise yanlış kişiye teslim riskini taşımak istemez. Bu boşluğu dolduran araç **tazmin taahhütnamesi**dir (letter of indemnity, **LOI**).

Taşıyıcı için risk neden büyük?

Orijinal konşimento olmadan teslim edilen yükün gerçek hak sahibi sonradan ortaya çıkarsa taşıyıcı ona karşı sorumlu olur. UK P&I Kulübü'nün açıklamasına göre:

- Yanlış teslimden doğan sorumluluk **P&I sigortası kapsamında değildir** ve LOI almak bu kapsamı geri getirmez.
- Talep sözleşmeye değil haksız fiile dayanırsa taşıyıcı konşimentodaki savunma ve sınırlardan yararlanamayabilir; talep yükün değerini bile aşabilir.

Bu yüzden birçok taşıyıcı LOI ile teslimi ancak sıkı koşullarla kabul eder; bazıları hiç kabul etmez.

LOI nedir, ne taahhüt eder?

LOI, yükü orijinal konşimento olmadan teslim alan tarafın taşıyıcıya verdiği yazılı taahhüttür. International Group of P&I Clubs'ın önerdiği standart **Form A**'da talep eden taraf şunları üstlenir:

1. Teslim nedeniyle taşıyıcının uğrayacağı her türlü zararı ve masrafı **karşılamak**
2. Açılacak davalarda savunma masraflarını talep üzerine **ödemek**
3. Gemi veya başka bir mal bu yüzden tutuklanırsa talep üzerine **teminat göstermek**
4. Orijinal konşimentolar eline geçince bunları hemen **taşıyıcıya teslim etmek**

Standart formlar İngiliz hukukuna tabidir. Form A konşimento sunulmadan teslim için, Form B konşimentoda yazandan farklı bir limanda teslim için, Form C ise her iki durum için kullanılır.

Banka ortak imzası

P&I kulüpleri, LOI'nin **birinci sınıf bir banka** tarafından ortak imzalanmasını önerir; çünkü teminat, onu verenin ödeme gücü kadar değerlidir. Uygulamada:

- Standart formlarda talep eden ile banka **müştereken ve müteselsilen** sorumludur.
- Bazı taşıyıcıların formlarında bankanın sorumluluğu **CIF fatura değerinin %200'ü** ile sınırlıdır ve teminat konşimentonun düzenlenmesinden itibaren **30 ay** geçerlidir, ihtiyaç hâlinde uzatılır.
- Alıcının bankası bu teminatı genellikle bir **banka teminat mektubu** olarak verir; banka teminatları için ICC'nin URDG 758 kuralları yaygın olarak kullanılır.

Banka teminatı alıcıya maliyet getirir ve kredi limitini kullanır. Bu nedenle sorunu baştan önlemek, sonradan LOI vermekten genellikle daha ucuzdur.

Doğru yolu seçin

Durum	Ne yapılır?
Normal teslim	Orijinal konşimento varıştaki acenteye sunulur, ordino alınır. En güvenli yol budur; ciro zincirini kontrol edin.
Telex release (surrender)	Gönderici orijinalleri kalkışta taşıyıcıya iade eder; taşıyıcı varıştaki acenteye "orijinal aramadan teslim et" talimatı verir. LOI gerekmez.
Banka imzalı LOI ile teslim	Taşıyıcı genellikle International Group standart formunu (Form A) ve birinci sınıf bir bankanın ortak imzasını ister. Bazı taşıyıcıların formlarında bankanın sorumluluğu CIF fatura değerinin %200'üyle sınırlıdır. Orijinaller ele geçince hemen taşıyıcıya teslim edilmelidir.
Yalnızca alıcı imzalı LOI	Teminat, onu veren kişi kadar güçlüdür. Taşıyıcı için risk yüksektir; yanlış teslim sorumluluğu P&I sigortası kapsamında değildir. Taşıyıcılar çoğunlukla banka imzası ister.

Durum	Ne yapılır?
Orijinalleri beklemek	Yük, orijinaller gelene kadar liman veya terminalde bekler. Ardiye, demuraj ve detention işler. Belge akışını hızlandırın ve bir dahaki sefere seawaybill veya telex release seçeneğini planlayın.

Sorunu baştan önlemek

- **Malın yolda satılmayacağı ve ödemenin belgeye bağlı olmadığı** işlemlerde baştan **seawaybill** düzenletin.
- Gönderici orijinallere sahipse ve ödeme tamamsa **telex release** isteyin.
- Akreditifte belgelerin bankalardan geçme süresini sevkiyat planına ekleyin; kısa transitli hatlarda belge akışını hızlandırmak için bankayla önceden konuşun.
- Konşimento kaç orijinal düzenlendiyse (genellikle 3/3) **setin tamamının** kimde olduğunu takip edin.

Kendinizi test edin

1. Taşıyıcı, LOI aldıktan sonra yanlış teslim nedeniyle P&I sigortasından tazminat alabilir mi? *(Cevap: Hayır; bu sorumluluk P&I kapsamı dışındadır ve LOI kapsamı geri getirmez.)*
2. Standart Form A'da talep eden taraf orijinal konşimentoyu ele geçirince ne yapmalıdır? *(Cevap: Hemen taşıyıcıya teslim etmelidir.)*
3. Hangi durumda LOI'ye hiç gerek kalmaz? *(Cevap: Seawaybill kullanıldığında veya orijinaller kalkışta iade edilip telex release yapıldığında.)*

Sık sorulan sorular

Tazmin taahhütnamesi (LOI) nedir?
LOI, orijinal konşimento sunulmadan yükü teslim alan tarafın, bu teslim yüzünden taşıyıcının uğrayacağı her türlü zararı, masrafı ve dava giderini karşılayacağını yazılı olarak taahhüt ettiği belgedir. Orijinaller ele geçince taşıyıcıya teslim edilir.

LOI neden banka imzalı istenir?
Teminat, onu verenin gücü kadar değerlidir. Yanlış teslim hâlinde talep yükün değerini aşabilir; bu yüzden P&I kulüpleri LOI'nin birinci sınıf bir bankaca ortak imzalanmasını önerir. Bazı taşıyıcıların formlarında bankanın sorumluluğu CIF fatura değerinin %200'üyle sınırlıdır.

LOI ile teslimde taşıyıcı sigortalı mıdır?
Hayır. P&I kulüpleri, orijinal konşimento olmadan teslimden doğan sorumluluğu sigorta kapsamı dışında tutar ve LOI almak bu kapsamı geri getirmez. Taşıyıcının tek güvencesi LOI'nin kendisidir.

LOI'ye gerek kalmaması için ne yapılabilir?

Malın yolda satılmayacağı ve ödeme güvencesinin belgeye bağlı olmadığı işlemlerde seawaybill veya telex release kullanılabilir. Bu iki yöntemde yük, orijinal konşimento aranmadan adı yazılı alıcıya teslim edilir.

KAYNAKLAR

UK P&I Club — Letters of indemnity (2020) — https://ukpandi.com/news-and-resources/briefings/2020/letters-of-indemnity
International Group standart LOI formu A — konşimento sunulmadan teslim (The Swedish Club) — https://www.swedishclub.com/uploads/2023/12/LOI-INT-GROUP-A.pdf
West P&I — Bildirim No. 13 (1998/1999): standart LOI formları A, B ve C — https://www.westpandi.com/News-and-Resources/Notice-To-Members/1998-1999/Notice-to-Members-No-13-19981999/
Hapag-Lloyd — Konşimentosuz teslim için LOI ve banka garantisi formu (%200 CIF, 30 ay) — https://ams.hapag-lloyd.com/content/dam/website/downloads/local_info/Letter_of_Indemnity-Delivery_without_BL.pdf
UNCITRAL — ICC'nin URDG 758 ve ISDGP metinlerinin onayı — https://uncitral.un.org/en/texts/endorsed

Bu rehber eğitim amaçlıdır ve yazarın kişisel görüşlerini yansıtır; çalıştığı ya da daha önce çalıştığı kurumların görüşü değildir. Sözleşme, gümrük ve finans kararlarında güncel resmî kaynaklara ve uzmanlara başvurun. Incoterms® Uluslararası Ticaret Odası'nın (ICC) tescilli markasıdır.

© 2026 Özgür Konakcı · ozgurkonakci.com. Bu belge, kaynak (ozgurkonakci.com) gösterilerek eğitim amaçlı paylaşılabilir ve çoğaltılabilir; ticari amaçla kullanılamaz.